

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Nový zákon o evidenci skutečných majitelů

Webinář na aktuální téma

4.11.2020

Přednášející

Mgr. Gabriela Hájková
Partner a vedoucí úseku práva obchodních korporací

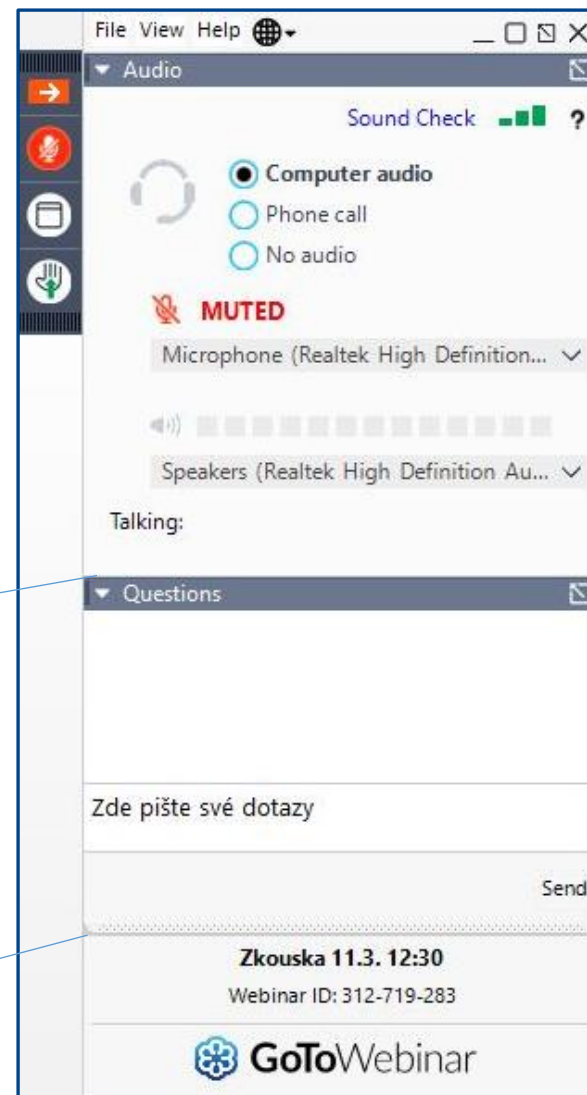
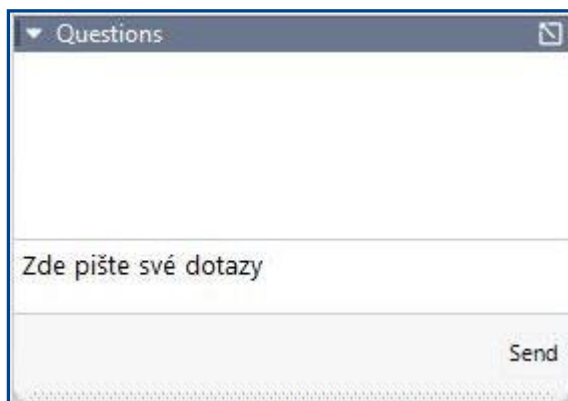
Mgr. Jakub Guth
Advokát

LIVE

Tento webinar je vysílán živě.

S ohledem na počet účastníků jej vysíláme pouze v tzv. poslechovém formátu.

Vaše dotazy a připomínky nám můžete posílat pomocí internetového rozhraní.

Obsah webináře

- Stručné připomenutí stávající právní úpravy
- Zásadní změny dle návrhu nového zákona o evidenci skutečných majitelů
- Praktické postřehy a doporučení

Stávající úprava

- Definice skutečného majitele („BO“) - § 4 AMLZ
  - ✓ Fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti
  - ✓ Při splnění této vyvratitelné domněnky nastupuje materiální kritérium, že BO je osoba:
    - která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %,
    - která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě ovládá osobu uvedenou v předchozí odrážce,
    - která má být příjemcem alespoň 25 % zisku této obchodní korporace.
  - ✓ Osoby statutárního orgánu, pokud nelze BO určit dle výše uvedených kritérií
- Evidence údajů o skutečných majitelích právnických osob – §118b ZVR
- Vznik evidence 1.1.2018, povinnost registrace do 1.1.2019
- Neformální proces registrace
- Pouze nepřímé sankce (ZVZ, dotace, subvence, bankovní produkty)
- Povinnost vedení interních BO záznamů dle § 29b AMLZ

5. AML Směrnice

- Důvody přijetí a hlavní změny ve vztahu k 4. AML Směrnici
  - ✓ Prohloubení cílů 4. AML Směrnice v oblasti praní špinavých peněz
  - ✓ Zajištění přístupu veřejnosti k registrovaným údajům o skutečných majitelích
  - ✓ Stanovení povinnosti členských států zavést sankce za porušení povinnosti zápisu
- Povinnost transpozice do českého právního řádu do 10. 1. 2020. – návrh novely AMLZ x nový zákon o evidenci skutečných majitelů právnických osob

Nový zákon o evidenci skutečných majitelů („ZESM“)

- Transpozice 5. AML Směrnice
- Po 2. čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu
- Úprava a rozšíření definice skutečného majitele
- Změny v procesu registrace
- Zpřístupnění údajů veřejnosti
- Automatický průpis informací a odstraňování nesrovnalostí z moci úřední
- Veřejnoprávní a soukromoprávní sankce

Definice skutečného majitele dle ZESM

- Upravená definice – nově je za skutečného majitele považován:
  - ✓ Koncový příjemce
  - ✓ Osoba s koncovým vlivema pokud jej nelze určit => Osoba ve vrcholném vedení
- Prvek „ovládání“ a identifikační hranice 25 % na rozdělovaném prospěchu a 25 % na hlasovacích právech nemusí být kumulativně naplněny (viz dále)
- Zvlášť upravuje BO u fondací, ústavů a „právnických uspořádání“ (např. fondů apod)
- Výslovně uvádí, kdo BO nemá (např. stát a ÚSC, SVJ, pol. strany, státní a národní podniky, honební společenstva apod.)

Koncový příjemce dle § 3 ZESM

- Každá fyzická osoba, která má přímo nebo nepřímo:
  - ✓ právo na podíl na zisku větší než 25 %, **nebo**
  - ✓ jiných vlastních zdrojích větší než 25 %, **nebo**
  - ✓ likvidačním zůstatku obchodní korporace větší než 25 %
a
  - ✓ tento podíl na prospěchu dále nepředává

Osoba s koncovým vlivem dle § 4 ZESM

- Každá fyzická osoba, která je ovládající osobou podle zákona o obchodních korporacích
- Ukazatel - přímý nebo nepřímý podíl na hlasovacích právech, který významně převyšuje podíly na hlasovacích právech ostatních osob, zejména je-li větší než 25 %

Osoba ve vrcholném vedení dle § 5 ZESM

- Osobou ve vrcholném vedení je každá fyzická osoba:
  - ✓ která zajišťuje každodenní nebo pravidelné řízení výkonu činností právnické osoby jako je obchodní vedení, **a je:**
  - ✓ členem statutárního orgánu právnické osoby nebo osobou v obdobném postavení nebo zastupuje právnickou osobu v tomto orgánu, **nebo**
  - ✓ přímo podřízena statutárnímu orgánu právnické osoby nebo jeho členovi

Povinnost poskytování informací a vedení evidence

- Povinnost BO poskytnout evidující osobě potřebnou součinnost včetně sdělení vzniku svého postavení
- Povinnost evidující osoby získávat a zaznamenávat o svém BO úplné, přesné a aktuální informace
- Lhůta pro uchování záznamů v délce 10 let od zániku postavení BO v evidující osobě

Zápisy do evidence a přístupnost zapsaných údajů

- Evidenci BO spravuje MSpČR a vedou ji jednotlivé krajské rejstříkové soudy příslušné dle místa sídla evidující osoby
- Vlastní procesní pravidla, zápis jak soudem, tak i notářem
- Řízení je obdobné rejstříkovému řízení, avšak soud nevyzývá k opravě či doplnění, nýbrž podání rovnou odmítne s odůvodněním
- Nutnost doložit listiny osvědčující zapisované informace a skutečnosti => zamítnutí či vyhovění návrhu
- Poplatek za návrh či změnu 1.000,- Kč
- Automatický průpis ve stanovených případech
- Přístupy k zapisovaným údajům

Odstraňování nesrovnalostí

- ZESM zavádí postup pro odstranění nesrovnalostí v evidenci skutečných majitelů:
  - ✓ orgán veřejné moci při zjištění nesrovnalostí oznámí neprodleně tuto skutečnost příslušnému soudu
  - ✓ soud vyzve evidující osobu k odstranění nesrovnalosti nebo jejímu vyvrácení a určí jí k tomu přiměřenou lhůtu
  - ✓ pokud k odstranění nesrovnalosti nedojde, soud zahájí řízení o nesrovnalosti, ve kterém rozhodne zpravidla bez jednání, nebude přípustný opravný prostředek
  - ✓ v rámci řízení o nesrovnalosti může být daná nesrovnalost buď potvrzena, nebo vyvrácena

Sankce

▪ Soukromoprávní:

- ✓ **zákaz výplaty podílu na prospěchu BO**, ani právnické osobě nebo právnímu uspořádání, jejichž je rovněž BO, pokud tento BO není zapsán v evidenci
- ✓ **zákaz výplaty podílu** na prospěchu právnické osobě nebo právnímu uspořádání, které nemají zapsaného BO
- ✓ **zánik práva na podíl na zisku** nebo jiných vlastních zdrojích
- ✓ **zákaz výkonu hlasovací práva nebo rozhodování jako JS**, ať již přímo, či nepřímo prostřednictvím další společnosti

▪ Veřejnoprávní - pokuta až do výše 500.000, – Kč:

- ✓ evidující osobě za nezajištění zápisu žádného údaje do evidence nebo za nezapsání správných údajů, vymazal-li soud nesprávné údaje bez náhrady
- ✓ koncovému příjemci, osobě s koncovým vlivem a osobě, jejímž prostřednictvím může koncový příjemce získávat prospěch nebo osoba s koncovým vlivem uplatňovat svůj vliv, za neposkytnutí potřebné součinnosti při zápisu do evidence

Praktické postřehy a doporučení

- Předpokládaná účinnost první den čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení
- Stávající registrace zůstávají nedotčené, budou propsány do nové evidence
- Obchodní korporace mají povinnost do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti uvést svůj zápis do souladu se ZESM

⇒ Ověřit:

- ✓ Statutární orgán je povinen ověřit zda má obchodní korporace zapsaného skutečného majitele a zda je zápis je v souladu se ZESM
- ✓ BO je povinen ověřit, zda je jako BO zapsán u všech svých obchodních korporací, ve kterých je BO
- Odpovědnost statutárního orgánu – péče řádného hospodáře

Děkujeme za pozornost

hajkova@peterkapartners.cz

guth@peterkapartners.cz

Czech Republic

Slovakia

Ukraine

Bulgaria

Russia Poland

Romania

Belarus

Hungary